

CENTENARIO NACIMIENTO
CARDENAL **TARANCÓN**
1907-2007

WWW.CARDENALTARANCÓN.ORG

Revista “Qüestions de vida cristiana” editada por l’Abadia de Montserrat

Al llarg de la història no sempre es pot dir que tots els papes, cardenals i bisbes han estat escollits per l’Esperit Sant. La profunda saviesa que ens ve de Déu, fent-se present entre nosaltres amb el seu alé, moltes vegades no ha estat ben interpretada. I és que la resposta a moltes de les qüestions i dels problemes, la tenim en el mateix poble: el Poble de Déu. Es per mitjà de les persones que es fa present el Crist, la seua Paraula i el seu missatge. No es va per bon camí quan es fa cas omís de la realitat, interposant interessos personals per pròpia vanaglòria.

Ben cert és que, amb l’inici d’un nou pontificat, s’obre una nova etapa per a l’Església. Però, és amb Joan XXIII que comença l’era conciliar. Un temps d’innovació i d’un intens treball. D’un tens diàleg i d’una difícil entesa. La institució més antiga que coneix la humanitat es veu envoltada en un món convuls, on es viuen intensos desigs de canvi. Comença un nou estil de Papa caracteritzat per la seua humanitat. Es necessita fer front als problemes que presenta la civilització, sense perdre una visió espiritual dels esdeveniments, a l’hora de prendre les oportunes decisions.

Es així com comença a modular-se una nova Església. La culminació de l’obra que comença Roncalli és encomanada a Montini. Pau VI posseeix un esperit autènticament conciliar. Des que es crida a prendre possessió de la càtedra de sant Pere fins al seu traspàs, dedica tota la seua força, voluntat i coneixements a aplicar el Concili Vaticà II. I el cardenal Vicent Enrique i Tarancón es converteix en l’home de confiança de Pau VI a l’Estat espanyol. Encarregat d’aplicar les noves orientacions del Concili, Tarancón veu en els bisbes catalans un gran suport a la seua tasca conciliar. A més, no són pocs els catalans que tenen influència directa a Roma: el doctor Bonet, el P. Anselm Albareda, l’abat de Montserrat Gabriel Brasó, el jesuïta Miquel Batllori, el capellà Higini Anglés. Com veiem, l’Església catalana havia estat plenament compromesa en la renovació eclesial. El nomenament dels bisbes per a les diferents diòcesis respiren un vent, provinent del Concili Vaticà II. La seu metropolitana de Tarragona és regida des de 1970 per l’arquebisbe Josep Pont i Gol, fins al 1983, que el succeeix Ramon Torrella. La Seu d’Urgell cau en mans del bisbe Joan Martí Alanís durant trenta-dos anys, fins al 2003. La mil·lenària diòcesi de Vic era regentada des de 1955 pel bisbe Ramon Masnou,

rellevat pel bisbe Josep Maria Guix el 1983. Guix provenia com a bisbe auxiliar de Barcelona, càrrec que exercia des de 1968. Ramon Malla va ser bisbe de Lleida trenta-un anys. A Miquel Moncadas, bisbe de Solsona des de 1977, li succeí Antoni Deig, provinent del bisbat de Menorca. La diòcesi de Girona va ser regida des dels temps del Concili per monsenyor Narcís Jubany, fins que va ser traslladat a Barcelona. Li succeeix en el càrrec el bisbe Jaume Camprodom fins el 2001, que passà la diòcesi a mans de Carles Soler. Durant dinou anys, Narcís Jubany es l’arquebisbe de Barcelona. L’any 1973 es creat cardenal. Entre el cardenal Tarancón i el cardenal Jubany es creen uns paral·lelismes interessantíssims. Tots dos configuren el corrent ideològic que es respirava, en molts ambients eclesiàstics, durant les dècades dels anys setanta i vuitanta del passat segle.

L’anunci de la convocatòria del Concili Vaticà II dóna una nova esperança a l’Església i marca profundament les dues personalitats eclesiàstiques, que portaran endavant, un projecte autènticament reformador i, quan cal, innovador. Tots dos són promoguts al cardenalat per Pau VI, i tots dos senten una profunda admiració pel seu pontificat. El cardenal Tarancón arriba a afirmar del pontífex: *«Era un home que tenia una cultura i una formació intel·lectual extraordinàries (...) Pau VI agafa el timó. I no tan sols va portar el concili, sinó el que era més difícil: l’aplicació del concili (...) I per a mi, Pau VI va ser el meu amic. El meu Papa. I l’home que va confiar en mi»*. Fúlvia Nicolàs, *Converses amb un cardenal valencià*, València, Editorial Tàndem, 1994, p. 72. Seguint la mateixa línia conciliar podem dir que *«Monsenyor Jubany formà part del reduït grup de bisbes espanyols que varen connectar aviat amb els corrents profundament renovadors del Vaticà II (...) Jubany fou membre d’una comissió preparatòria, d’una comissió conciliar, i tingué després del Concili, una gran intervenció en la plasmació de la reforma i en la redacció del nou Codi de Dret Canònic, inspirat en el Vaticà II. El Vaticà II ha marcat profundament la persona, l’obra reformadora, el magisteri i la producció escrita del cardenal Jubany»*. Antoni Devesa & Jordi Piquer, «Un magisteri episcopal» a *Miscel·lània en honor del cardenal Narcís Jubany*, Barcelona, Editorial Enciclopèdia Catalana, 1992, pp. 224-225. El mateix Jubany dirà en prendre possessió del bisbat de Girona: *«Arribo en el moment en què l’Església està celebrant el Concili Ecumènic Vaticà II: hora de renovació i posar-se al dia, d’ànima, d’inquietud; hora indefugible de l’alenada de l’Esperit Sant»*. Joan Busquets, «L’aplicació del concili a la diòcesi de Girona» a *Miscel·lània en honor del cardenal Narcís Jubany*, Barcelona, Editorial Enciclopèdia Catalana, 1992, p. 134.

Amarats totalment de l’esperit conciliar, les seues actituds de reconciliació, d’entesa i de

1 Fúlvia Nicolàs, *Converses amb un cardenal valencià*, València, Editorial Tàndem, 1994, p. 72.

2 Antoni Devesa & Jordi Piquer, «Un magisteri episcopal» a *Miscel·lània en honor del cardenal Narcís Jubany*, Barcelona, Editorial Enciclopèdia Catalana, 1992, pp. 224-225.

3 Joan Busquets, «L’aplicació del concili a la diòcesi de Girona» a *Miscel·lània en honor del cardenal Narcís Jubany*, Barcelona, Editorial Enciclopèdia Catalana, 1992, p. 134.

diàleg van ser imprescindibles per a superar el binomi Església-Estat. El cardenal Tarancón, des de Madrid i com a president de la Conferència Episcopal Espanyola, és el gran protagonista públic de l’Església en la transició política. Tanmateix, en la conferència que el cardenal Narcís Jubany i Arnau va fer al Club Siglo XXI, el 21 de juny de 1979, el cardenal explica i justifica les raons de la neutralitat de l’Església. Amb bon tacte i una fina discreció planteja els criteris que havien de guiar aquesta institució a l’Estat Espanyol. La coordinació d’aquests dos cardenals en una mateixa línia de treball va contribuir decididament a un canvi en el mapa eclesiàstic i també polític. Eren plenament conscients de les dificultats i problemes que patia la societat. Bons coneixedors de la realitat, els seus cors estaven preocupats, íntegrament, pels valors humans que dignifiquen la persona des de la llibertat: a Espanya, la justícia social no estava ben atesa ni estaven suficientment reconeguts certs drets de la persona i dels grups socials.

Tant Tarancón com Jubany es manifesten amb similitud de criteris, en referència a l’atenció als més pobres, als desvalguts i als desemparats. Demanaven ajuda, comprensió i estimació per atraure els hòmens de la misèria més absoluta. El cardenal Jubany arriba a dir públicament: «*Mentre Barcelona cara al món vivia l’eufòria d’una burgesia que volia emmirallar-se en la manifestació de la seva exposició (1929) eren molts els barcelonins que s’agitaven en l’opressió de la pobresa*». Pilar Malla & Gloria Olivé, «El Dr. Jubany i la pobresa» a *Miscel·lània en honor del cardenal Narcís Jubany*, Barcelona, Editorial Enciclopèdia Catalana, 1992, p. 364. També fa referència als Jocs Olímpics de 1992: «*Tal com els barcelonins de fa un segle havien de col·laborar en la redempció de captius, cal que avui la comunitat cristiana de Barcelona escolti el clam de totes les pobreses, les misèries i les captivitats dels barcelonins (...) a Barcelona mateix hi tenim àmplies bosses de pobresa*». *Ibidem*, p. 364.

D’aquesta mateixa manera el cardenal Tarancón publica l’any 1950 l’explosiva carta pastoral, *El pan nuestro de cada día, dánosle hoy*. Era una denúncia pública al comportament de les autoritats governamentals de l’època per no posar remei al problema de la fam. Va deixar d’arribar el pa racionat en uns sectors del bisbat on Tarancón era bisbe: Solsona. Es feien grans negocis, aprofitant-se del sofriment humà. Era l’estraperlo. Tarancón es veia obligat a «*defender el derecho de los pobres y de los obreros a tener pan en abundancia y cuanto necesitan para llevar una vida digna y humana*» i a «*lanzar nuestro anatema contra todos aquellos que son culpables de que a los obreros y a los pobres les falte lo necesario para vivir*».

⁴ Pilar Malla & Gloria Olivé, «El Dr. Jubany i la pobresa» a *Miscel·lània en honor del cardenal Narcís Jubany*, Barcelona, Editorial Enciclopèdia Catalana, 1992, p. 364.

⁵ *Ibidem*, p. 364.

Revista “Qüestions de vida cristiana” editada por l’Abadia de Montserrat

Vicente Enrique Tarancón, *Confesiones*, Madrid, Editorial PPC, 1996, p. 111; *La Iglesia del futuro*, Madrid, Editorial PPC, 1994; *Cristianos en la sociedad*, Madrid, Editorial PPC, 1994.

L’Estat Espanyol havia passat per les pàgines més negres de la seua història. Els moments de dificultat són inesborrables. És molt difícil trobar-hi una solució després dels records de la persecució religiosa de la II República i la vivència dels anys quaranta, cinquanta i seixanta del nacionalcatolicisme. Són necessàries la paciència, la perseverança, la prudència, el treball constructiu i la bona voluntat per a ordenar una societat crispada i esquinçada per les ferides de la intransigència. Enmig d’aquest conflicte social, van fer falta grans dosis de civisme per a un canvi transcendental en la vida de la societat espanyola. El cardenal Tarancón i el cardenal Jubany van tractar d’influir des dels perfils social, ètic i polític. La providència va posar aquests dos hòmens en un lloc clau en l’Església espanyola, durant uns quants anys. L’ideal cristià es molt humà, i tant Tarancón com Jubany, van intentar il·luminar la societat amb la força de l’Evangeli. El bàcul, la mitra, el solideu, l’anell, el pectoral van ser per a ells símbols de la seua fe en Crist i del seu servei a favor dels hòmens i no signes de poder, com podem veure en alguns abats, bisbes, arquebisbes i cardenals del nostre temps.

JORDI BORT CASTELLÓ